

‘Onze leerlingen zijn kanjers in dans en muziek’

Auteur Chantal de Bonth

Datum 21 juni 2017

Dat de muziekimpuls veel mogelijkheden biedt, blijkt wel als ik langs ga bij OBS de Klokkebei en een goedgevulde tafel aantref. Niet alleen onderwijsmensen, maar ook van een dansgezelschap en een culturele instelling. Samen staan ze voor een prachtige samenwerking die in ieder geval tot 2019 gefinancierd wordt vanuit de muziekimpuls.

Eerst even een voorstelrondje. Schooldirecteur Jos Ermens is er samen met de cultuurcoördinatoren Noeska van der Meij en Fieke Bielars. Vanuit dansgezelschap De Stille en De Nieuwe Veste zijn Marinka Korff en Lizet van Beek aangeschoven. Marinka is onder andere cultuurcoach en combinatiefunctionaris. Lizet werkt als co-teacher en muziekcoach.

De directeur steekt van wal. ‘Cultuureducatie is van waarde voor ons onderwijs. Daarom brengen wij onze leerlingen in contact met verschillende kunstvormen. Jaarlijks plannen we activiteiten binnen de Ontdekking van de Cultuurwinkel Breda. We werken samen met dansgezelschap de Stille om vorm te geven aan dansonderwijs. De Culturele Ladekast. geeft ons kaders om doorlopende leerlijnen voor cultuureducatie te ontwikkelen.’

‘Ook ondersteunt Cultuurwinkel Breda met de Culturele Ladekast leerkrachten bij het kiezen van activiteiten en methodes. Het kunstmenu van de Ontdekking biedt leerlingen beeldende kunst, muziek, dans, drama, literatuur, audiovisuele opdrachten en cultureel erfgoed. Door van tevoren en ook achteraf met onze leerlingen te praten, leggen we de nadruk op de vier culturele vermogens: receptief, creërend, reflectief en analyserend.’

‘Er zijn scholen die zich vooral richten op sport. Daar hebben wij niet voor gekozen omdat veel kinderen tóch al wel bij een sportvereniging zijn aangesloten. Daarom willen wij juist cultuureducatie bij ons op school goed geïmplementeerd hebben. En dan speciaal de disciplines muziek en dans. In een volgend traject wordt daar ook beeldend aan toegevoegd.’

Draagvlak

De school heeft eerst geïnventariseerd welke leerkrachten binnen drie jaar zelf dans- en/of muzieklés willen geven en zich daar verder in wil bekwamen. ‘We hebben workshops en inspiratiedagen gehad, onder andere bij 123Zing, met het hele team. Daar is het enthousiasme wel van gegroeid. Leerkrachten hadden niet het idee dat ze na een dag werken nog weer naar een bijeenkomst moesten.’ *(lees verder onder afbeelding)*

'Tijd investeren om uiteindelijk draagvlak te creëren, is wel iets wat we hebben geleerd. Ook hebben de bijeenkomsten het nodige vertrouwen gegeven aan het team, en dat draagt dan ook weer bij aan het draagvlak', constateert Jos. Cultuurcoördinator Noeska van der Mei vult aan: 'Het is straks dus mogelijk om te zeggen dat leerkracht A de dansles geeft van leerkracht B, en dat leerkracht B dan de Engelse les van leerkracht A overneemt. Helemaal volgens het principe van team teaching, wat heel veel draagvlak creëert.'

Dans

Bij dansgezelschap de Stilte zetten ze zich in voor de ontwikkeling van dans bij kinderen. 'Wij zoeken steeds de verbinding op thema's', vertelt Marinka Korff. 'Op deze school is dat muziek. Leerlingen zetten muziek om in dans en beweging.'

Het unieke aan De Stilte is dat het een professioneel dansgezelschap is, dat is toch net wat anders dan een dansschool of centrum voor de kunsten. 'Professionaliteit in de podiumkunst biedt voor kinderen een enorme kwalitatieve meerwaarde.'

De Klokkebei heeft heel bewust gekozen voor een professioneel raamwerk. Kinderen hebben daarmee een ander startpunt dan vanuit de amateurkunst. Cultuurcoördinator Fieke: 'Als je professionele dansers of muzikanten ziet, ga je anders over dans en muziek denken dan wanneer je alleen bekend bent met het amateurcircuit.'

Muziek

'Voor de muzieklessen hebben we gekozen voor 123ZING, een laagdrempelige muziekmethode', vertelt cultuurcoördinator Fieke. 'Zo is het ook goed te doen voor leerkrachten die het zingen wat moeilijker vinden.' Een goede keuze, vindt ook muziekcoach Lizet. 'Je hebt vakmanschap nodig om muziekles te geven en daar draagt 123ZING aan bij. Leerkrachten leren om zelf aan de slag te gaan met zingen in de klas.'

Viermaal per jaar verzorgt Lizet samen met de groepsleerkracht muziekles in de klas. De leerkracht krijgt zo tips en handvatten aangeboden om hiermee verder te gaan. 'Het is ook heel belangrijk te onderzoeken hoe je elkaar kunt versterken en onderlinge verbindingen kunt maken. Zo krijgt elke groep drie muzieklessen ter voorbereiding op de dansvoorstelling van de Stilte.'

Zingen in de klas

Wat het hele muziekproject in de praktijk oplevert, wordt me duidelijk als ik een kijkje neem bij juf Linda, leerkracht van groep 3. De kinderen zingen enthousiast een paar liedjes voor me, en één van de leerlingen vertelt me hoeveel energie ze van het zingen krijgt. 'Wat ik echt heel mooi vind aan het samen zingen in de klas, is dat de kinderen die normaal meer op de achtergrond staan en wat stiller zijn, tijdens het zingen en dansen ook eens wat meer op de voorgrond treden of uit hun schulp komen', vertelt juf Linda enthousiast. 'Ik vind het heel leuk om met ze te zingen.'

Verbinding

Het traject - zoveel mogelijk dans en muziek gecombineerd - is per schooljaar opgebouwd in combinaties van twee groepen. Alle groepen krijgen een voorstelling te zien, op school of elders. In het schooljaar 2016-2017 heeft groep 1-2 een dans duet, krijgt groep 3-4 de zogenaamde '3 x 3'. Dat is een uitvoering van drie maal drie minuten, op een vloer van drie bij drie meter, waarbij één muzikant en één danser samen optreden. Groep 5-6 gaat naar Roodhapje van de Hollandse Opera en groep 7-8 ziet Bos en Bed, met 5 dansers en 3 muzikanten. Bij alle voorstellingen wordt onderzocht of het wenselijk is om voorbereidende lessen en/of meer verwerkingslessen toe te voegen. Voor de komende jaren wordt dit traject op deze manier verder uitgewerkt.

De praktijk

In de praktijk blijken leerkrachten meer moeite te hebben om met dans aan de slag te gaan dan met muziek. Noeska en Fieke bekijken samen met de directeur waar competentie-ontwikkeling van leerkrachten mogelijk is. Welke wensen zijn er en waar gaat verdieping plaatsvinden? Aan het einde van het schooljaar evalueren ze met het team en worden de volgende stappen bepaald. 'Het raamwerk staat: voorstellingen van waaruit we lessen genereren. Er zijn co-teaching momenten en er is een teamtraining', schetst Fieke de huidige situatie.

Het is niet de ambitie dat de leerkracht de professionele kunstenaar kan vervangen. Waarschijnlijk is een ideale situatie dat een vakdocent een aantal keer per jaar wordt ingezet en dat de lessen afgewisseld en/of aangevuld worden met eigen leerkrachten. 'Wij noemen onze kinderen de kanjers van de toekomst', besluit de directeur. 'Niet alleen kanjers in rekenen en taal, maar ook kanjers in dans en muziek. Een meer complete ontwikkeling van de leerling dus.'

Lees verder [OBS De Klokkebei](#) [De Culturele Ladekast](#) [123ZING muziekmethode](#)
[Bij dansgezelschap De Stille staat de school centraal](#)